Lietas arhīva Nr. C-0258-18
ECLI:LV:REZT:2018:0314.C26140517.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Ludzā 2018.gada 14.martā

Rēzeknes tiesas tiesnese Inta Marnauza izskatīja rakstveida procesā civillietu Lindorff Oy Latvijas filiāles, reģ.Nr.40003514990, maza apmēra prasībā pret /pers. A/, personas kods PERSONAS KODS, par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

2017.gada 15.maijā Lindorff Oy Latvijas filiāle iesniedza tiesā maza apmēra prasību pret /pers. A/ (turpmāk – atbildētājs) par naudas piedziņu.

Ar Rēzeknes tiesas tiesneses 2017.gada 9.novembra lēmumu prasītāja Lindorff Oy Latvijas filiāle aizstāta ar sabiedrību ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) "Lindorff Latvia" (lietas 33.lapa).

Bez tam, 2018.gada 11.janvārī tiesā saņemts informatīvais paziņojums par to, ka SIA "Lindorff Latvia" 29.12.2017. ir mainījusi savu nosaukumu uz SIA "Intrum Latvia" (turpmāk – prasītāja) (lietas 36., 37.lapa).

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2011.gada 8.martā starp uzņēmumu AS „GE Money" (iepriekšējais nosaukums - „RD LĪZINGA GRUPA", vēlākais nosaukums - „MG Capital", tagadējais nosaukums – SIA AIZDEVUMS.LV) (turpmāk - cedents) un Lindorff Oy Latvijas filiāli tika noslēgts Cesijas līgums. Saskaņā ar tā nosacījumiem prasītāja ieguva prasījuma tiesības uz atbildētājas saistībām ar visām blakus tiesībām.

Prasītājai tika cedēts prasījums pret atbildētāju, kas sastāv no pamatsummas parāda LVL 1146.51 apmērā un procentu parāda LVL 654.79 apmērā. Papildus šīm summām prasītāja atbilstoši Cesijas līguma 1.2.punktam ir izmantojusi savas tiesības aprēķināt līgumsodu un prasa arī līgumsoda samaksu par nokavētiem maksājumiem, kurus atbildētājam bija jāveic saskaņā aizdevuma līguma noteikumiem un atmaksas grafiku.

Atbildētāja un cedenta starpā pastāvēja saistība - aizdevums Civillikuma 1934.panta izpratnē un pienākums šo saistību abpusēji pildīt, kā arī prasīt izpildījumu, pamatojoties uz noslēgto aizdevuma līgumu Nr.1121421950 (turpmāk -līgums).

Cedents no savas puses līgumu ir izpildījis un tā noslēgšanas dienā izsniedzis atbildētājam naudas aizdevumu. Puses vienojās, ka līdz 2013.gada 1.maijam atbildētājs saskaņā ar līgumā norādīto grafiku 60 mēnešu laikā veic atlikušās aizdevuma pamatsummas LVL 1190 un aizdevuma lietošanas procentu LVL 1208.51 atmaksu prasītājai. Saskaņā ar līguma grafiku ikmēneša maksājums ir LVL 39.98.

Ņemot vērā to, ka no 2014.gada 1.janvāra Latvijas Republikas nacionālā valūta ir *euro*, visas summas latos tika konvertētas *euro,* piemērojot oficiālo kursu EUR 1 = LVL 0.702804.

Atbildētājs savas saistības nav izpildījis pienācīgi un ir parādā naudas summas, ko prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja. Atbildētājam, neveicot apmaksu, ir sācies nokavējums un tā sekas. Saskaņā ar līguma noteikumiem prasītājai ir tiesības aprēķināt un pieprasīt līgumsodu 10 % apmērā no ikmēneša maksājuma neapmaksātās summas par katru ikmēneša maksājuma termiņa kavējumu. Tādējādi prasītāja saskaņā ar līguma noteikumiem aprēķina un no atbildētāja pieprasa līgumsodu 149.32 *euro* apmērā, kas aprobežots ar 10% no pamatparāda.

Atbilstoši Civillikuma 1756. un 1759.pantam prasītāja uzskata, ka ir pamats piedzīt no atbildētāja likumiskos procentus 393.15 *euro* apmērā par laika periodu no 02.05.2013. līdz 08.05.2017. Likumiskie procenti tika aprēķināti pēc formulas: 6/100/ 360 * (dienu skaits) * (pamatsumma). Likumisko procentu likme ir 6% gadā. 6/100/ 360 - likumisko procentu apmērs dienā. Dienu skaits (1446 dienas) tika aprēķināts par laika periodu no 02.05.2013. līdz 08.05.2017. Pamatsumma, no kuras ir aprēķināmi likumiskie procenti, ir 1631.34 *euro*. Likumisko procentu aprēķins: 6 / 100 / 360 * 1446 * 1631.34 = 393.15 *euro*.

Atbildētāja bezdarbība liecina, ka viņš saistības pildīt labprātīgi nevēlas, tādējādi prasītāja ir spiesta savas tiesības aizsargāt tiesā.

Ņemot vērā iepriekš minēto un pamatojoties uz Civillikuma 1., 1587., 1651., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1759., 1793., 1801., 1828., 1838., 1943.pantu, Civilprocesa likuma 195.pantu, prasītāja lūdza piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai:

galveno parādu 1631.34 *euro* apmērā;

aizdevuma lietošanas procentus 931.68 *euro* apmērā;

likumiskos procentus 393.15 *euro* apmērā;

līgumsodu 149.32 *euro* apmērā;

tiesas izdevumus - valsts nodevu 358.96 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3.30 *euro*;

apstiprināt prasītājas tiesības saņemt procentus 6 % gadā no neapmaksātā pamatparāda summas par laiku no lietas izskatīšanas dienas līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

Prasītāja nevēlējās, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

2017.gada 17.maijā atbildētājam atbilstoši Civilprocesa likuma 56.panta piektajai daļai uz viņa deklarēto dzīvesvietu ierakstītā vēstulē tika nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, uzliekot par pienākumu 30 dienu laikā iesniegt tiesā paskaidrojumu (lietas 26.lapa).

Vienlaikus ar dokumentu nosūtīšanu pusēm atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{22}panta pirmajai daļai tika izskaidrotas procesuālās tiesības.

2017.gada 17.maijā puses informētas par tiesas sastāvu, kas izskatīs lietu, izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei (lietas 26.lapa).

Ar tiesneses 2017.gada 3.jūlija lēmumu lietas izskatīšana nozīmēta rakstveida procesā 2018.gada 14.martā, par ko pusēm saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu savlaicīgi paziņots (lietas 27.lapa).

Līdz lietas izskatīšanas dienai tiesā nav saņemti atbildētāja paskaidrojumi, kas nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos rakstveida pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Tiesa noskaidroja, ka 2008.gada 22.aprīlī AS „Ge Money" un atbildētājs noslēdza aizdevuma līgumu Nr.1121421950. Saskaņā ar tajā norādīto grafiku 60 mēnešu laikā, t.i., līdz 2013.gada 1.maijam, atbildētājam bija jāveic atlikušās aizdevuma pamatsummas LVL 1190 un aizdevuma lietošanas procentu LVL 1208.51 atmaksa. Ikmēneša maksājums bija LVL 39.98.

Iepriekš minēto līgumu ir parakstījušas abas līgumslēdzējas puses, tas atbilst Civillikuma 1511., 1934.pantam, proti, ka līgums ir vairāku personu savstarpējs ar vienošanos pamatots gribas izteikums, kura mērķis ir nodibināt saistību tiesību. Savukārt ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Atbildētājs saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu to nav apstrīdējis (lietas 8.-9.lapa).

Atbilstoši aizdevuma līguma nosacījumiem aizņēmējs piekrita, ka aizdevums tiks izsniegts, pārskaitot starpību starp aizdevuma pamatsummu un ieturēto komisijas maksu uz aizņēmēja iesniegumā norādīto norēķinu kontu (lietas 8.lapa).

Ar lietā esošo maksājuma uzdevumu apstiprinās, ka aizdevēja saistības ir izpildītas, pārskaitot līgumā minēto summu uz atbildētāja norādīto kontu (lietas 10.lapa).

2011.gada 8.martā starp akciju sabiedrību „GE Money" un Lindorff Oy Latvijas filiāli noslēgts cesijas līgums par prasījumu, kas radušies cedenta veiktās komercdarbības rezultātā (ar prasījumiem saprotot neveiktos maksājumus aizdevuma atmaksai, pamatojoties uz noslēgtiem patērētāju kreditēšanas līgumiem) nodošanu no cedenta cesionāram, tai skaitā par atbildētāja parādsaistībām, kas izriet no augstākminētā aizdevuma līguma (lietas 11.-12.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1793.pantu prasījumi var pāriet no agrākā kreditora uz jaunu ar cesiju, kura notiek pēc tiesiska darījuma, un saskaņā ar Civillikuma 1801.pantu cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru), var noslēgt jebkādā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina.

Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

No lietas materiāliem pievienotā cesijas līguma pielikuma Nr.1 izraksta redzams, ka ar cesiju tika pārņemta nenomaksātā pamatparāda daļa LVL 1146.51, nenomaksātie aizdevuma lietošanas procenti LVL 654.79 un nenomaksātā soda nauda LVL 104.94 (lietas 12.lapa).

No parāda aprēķina redzams, ka atbildētājs kopumā uz 2013.gada 1.maiju dzēsa pamatparādu LVL 43.49 apmērā, maksājumus aizdevuma atmaksai kopš 2009.gada 1.marta vispār nav veicis (lietas 13.-15.lapa).

Civillikuma 1828.pants nosaka, ka ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu, (…). Savukārt Civillikuma 1832.pants paredz, ka izpildījumam vajadzīgs, lai saistības priekšmets būtu izpildīts pilnīgi.

Atbildētājs līgumā norādītajā laikā, t.i., līdz 2013.gada 1.maijam nav izpildījis savas saistības pilnā apmērā, līdz ar to prasītāja ir pamatoti vērsusies tiesā ar prasību. Tādējādi tiesa uzskata par pamatotu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājai neatmaksāto aizdevuma pamatsummu LVL 1146.51 (LVL 1190 – LVL 43.49) jeb 1631.34 *euro*.

Civillikuma 1753.pantā noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Civillikuma 1756.pants paredz, ka pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu.

Saskaņā ar Civillikuma 1765.pantu procentu apmērs cieši jānoteic aktā vai darījumā. Saskaņā ar Civillikuma 1946.panta pirmo daļu procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti. Saskaņā ar līguma nosacījumiem un maksājuma grafikā norādīto, atbildētājam bija pienākums par aizdevuma lietošanu maksāt procentus; gada procentu likme tika noteikta 37.13% (lietas 8.lapa). Līdz ar to no atbildētāja piedzenami ar cesijas līgumu pārņemtie pielīgtie pilnā apmērā nenomaksātie aizdevuma lietošanas procenti LVL 654.79 jeb 931.68 *euro* apmērā.

Prasītāja aprēķināja un lūdz piedzīt no atbildētāja līgumsodu 149.32 *euro*. No parāda aprēķina redzams, ka līgumsods ir aprēķināts par periodu no 2008.gada 2.novembra līdz 2011.gada 2.martam, tomēr tika aprobežots zemāks par 10% no pamatparāda (lietas 13.-15.lapa).

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vispār, nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā). Līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra. No lietas materiāliem pievienotā līguma 5.1.punkta redzams, ka atbildētājs ar līgumu ir uzņēmies maksāt līgumsodu 10% apmērā no ikmēneša maksājuma neapmaksātās summas par katru ikmēneša termiņa kavējumu (lietas 9.lapa), prasītājas lūgtais līgumsoda apmērs atbilst Civillikuma 1716.panta trešajai daļai, tādējādi no atbildētāja par labu prasītājai piedzenams līgumsods prasītājas lūgtajā apmērā, t.i., 149.32 *euro*.

Prasītāja aprēķināja un lūdz piedzīt no atbildētāja likumiskos nokavējuma procentus par laika periodu kopš 02.05.2013. līdz 08.05.2017. 393.15 *euro* apmērā.

Atbilstoši Civillikuma 1753.un 1765.pantam ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā. Tādējādi no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami likumiskie nokavējuma procenti 393.15 *euro*, kas aprēķināti par laika periodu no 02.05.2013. līdz 08.05.2017., ir prasītājas aprēķins, kas atspoguļots prasības pieteikumā.

Prasītāja lūdz tiesu noteikt tai tiesības par laiku no lietas izskatīšanas dienas līdz sprieduma pilnai izpildei saņemt likumiskos procentus 6% gadā no neatmaksātās pamatparāda summas.

Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departaments 2016. gada 29. janvāra lēmumā lietā Nr. SKC-1331/2016 ir norādījis, ka stājoties spēkā nolēmumam par naudas summas piedziņu, par piedziņas juridisko pamatu kļūst spriedums, kura labprātīga nepildīšana rada nokavējumu Civillikuma 1759.panta izpratnē. Savukārt nokavējums dod pamatu likumisko procentu maksāšanai. To pamato apstāklis, ka sprieduma nepildīšana, citam pienākošās summas paturēšana pie sevis, nozīmē sveša kapitāla lietošanu, par ko pēc likuma pienākas procentu samaksa. Valstij ir pienākums nodrošināt likumīgā spēkā stājušos spriedumu izpildi. Minētā pienākuma izpilde, kas ir valsts uzdevums publisko tiesību jomā, tiek panākta ar dažādiem tiesību instrumentiem, institūtiem un mehānismiem. Ievērojot minēto, apstāklis, ka likumdevējs pieļāvis civilprocesā publiskām tiesībām raksturīgo regulējumu, varētu norādīt uz to, ka šajā gadījumā tiesības uz likumiskiem procentiem ir vērstas uz sprieduma izpildes stimulēšanu, t.i., ka minētās tiesības ir sasaistē ar nokavējumiem, kas var rasties sprieduma izpildes procesā.

Arī juridiskajā literatūrā atzīts, ka likumiskie procenti līdz tiesas sprieduma izpildei pēc satura ir cita veida prasījums, tas vairs nav prasījums par uzturlīdzekļa maksāšanas, kredīta neatdošanas, preču vai pakalpojumu samaksas kavējuma sekām, bet gan prasījums sakarā ar tiesas sprieduma izpildīšanas kavējumu, tātad nepakļaušanos kompetentās tiesu institūcijas spriedumam, kura izraisījusi nepieciešamību vērsties pie tiesu izpildītāja ar pieteikumu par piespiedu izpildi (*sk. Torgāns K. Likumisko procentu aprēķināšana. Tiesību efektivitāte postmodernā sabiedrībā. Latvijas Universitātes 73.zinātniskās konferences rakstu krājums, 2015).*

Līdz ar to, atbilstoši Civilprocesa likuma 195.panta, Civillikuma 1759.panta nosacījumiem un Civillikuma 1765.panta pirmajā daļā noteiktajam par likumisko procentu apmēru 6% (seši procenti no simta gadā), ar spriedumu ir nosakāmas prasītājas tiesības par laiku no sprieduma stāšanas likumīgā spēkā un termiņa tā labprātīgai izpildei notecēšanas un līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētāja likumiskos procentus no neatmaksātās pamatparāda summas 1631.34 *euro*. Saskaņā ar Civillikuma 1763.panta 1.punktu procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu. Tādejādi procentu pieaugums apstājas, kad to daudzums sasniegs neatmaksātā galvenā parāda apmēru.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus.

Ar lietas materiāliem pievienotajiem maksājuma uzdevumiem apstiprinās, ka prasītāja nomaksāja valsts nodevu 358.96 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3.30 *euro* apmērā (lietas 6.-7.lapa).

Tiesa secina, ka no atbildētāja prasītājas labā piedzenama samaksātā valsts nodeva 358.96 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 3.30 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, […] un par tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, izņemot gadījumus, kad spriedums izpildāms nekavējoties.

Tiesa atzīst, ka atbildētājam nosakāms desmit dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei.

Pamatojoties uz *Euro* ieviešanas kārtības likumā norādīto, nolēmumā norādītās summas latos nolēmumā norādītas arī *euro*, konvertējot tās saskaņā ar Padomes noteikto maiņas kursu (1*euro*=0,702804 lati).

Ar Rēzeknes tiesas 2017.gada 9.novembra lēmumu, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 77.pantu lietā aizstāta puse – prasītāja Lindorff Oy Latvijas filiāle, reģistrācijas Nr.40003514990, ar tās tiesību pārņēmēju SIA „Lindorff Latvia", reģistrācijas Nr.40203088409 (lietas 33.lapa), bet saskaņā ar Latvijas Republikas uzņēmumu reģistra funkciju izpildes departamenta valsts notāra E.Ozola 29.12.2017. lēmumu SIA „Lindorff Latvia" mainīts nosaukums uz SIA "Intrum Latvia" (lietas 37.lapa), līdz ar ko parāds un tiesas izdevumi piedzenami par labu jaunajai prasītājai SIA "Intrum Latvia", reģistrācijas Nr.40203088409.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 189., 191., 192., 193., 250.[25], 250.[27]pantu (saskaņā ar 14.12.2017.likuma "Grozījumi Civilprocesa likumā" Pārejas noteikumu 138.punktu, likuma redakcijā līdz 01.03.2018.), tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods PERSONAS KODS, par labu SIA "Intrum Latvia", reģistrācijas Nr.40203088409, pamatparādu 1631.34 *euro* apmērā, aizdevuma lietošanas procentus 931.68 *euro* apmērā, līgumsodu 149.32 *euro* apmērā, likumiskos procentus par laika periodu no 02.05.2013. līdz 08.05.2017. 393.15 *euro* apmērā, kā arī valsts nodevu 358.96 *euro* apmērā un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 3.30 *euro* apmērā, pavisam kopā 3467.75 *euro* (trīs tūkstoši četri simti sešdesmit septiņi *euro* 75 centi).

Atzīt SIA "Intrum Latvia", reģistrācijas Nr.40203088409, tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos procentus - 6 (sešus) procentus gadā no neatmaksātā aizdevuma pamatparāda summas (1631.34 *euro*) no sprieduma spēkā stāšanās dienas un termiņa tā labprātīgai izpildei notecēšanas līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai), ievērojot Civillikumā noteikto procentu pieauguma aprobežojumu.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu 20 (divdesmit) dienu laikā no tā sastādīšanas dienas - 2018.gada 14.marta var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem, Latgales apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rēzeknes tiesā Ludzā.

Tiesnese I.Marnauza